TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2010. gada 26. janvārī*

Lieta C-362/08 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Tiesas Statūtu 56. pantam, ko 2008. gada 7. augustā iesniedza

Internationaler Hilfsfonds eV, Rosbaha [*Rosbach*] (Vācija), ko pārstāv H. Kaltenekers [*H. Kaltenecker*] un R. Karpenšteins [*R. Karpenstein*], *Rechtsanwälte*,

apelācijas sūdzības iesniedzēja,

otrs lietas dalībnieks —

Eiropas Komisija, ko pārstāv P. Kosta de Oliveira [*P. Costa de Oliveira*] un S. Frīza [*S. Fries*], kā arī T. Šarfs [*T. Scharf*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja pirmajā instancē.

* Tiesvedības valoda — vācu.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji A. Ticano [*A. Tizzano*], H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*] un K. Toadere [*C. Toader*], tiesneši K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], A. Ross [*A. Rosas*], K. Šīmans [*K. Schiemann*] (referents), M. Ilešičs [*M. Ilešič*], J. Malenovskis [*J. Malenovský*], U. Lehmuss [*U. Lõhmus*] un Ž. Ž. Kāzels [*J.-J. Kasel*],

ģenerāladvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*],
sekretāre L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2009. gada 30. jūnija tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2009. gada 15. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar savu apelācijas sūdzību *Internationaler Hilfsfonds eV* (turpmāk tekstā — "*IH*") lūdz atcelt Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas 2008. gada 5. jūnija spriedumu lietā T-141/05 *Internationaler Hilfsfonds*/Komisija (turpmāk tekstā — "pārsūdzētais spriedums"), ar kuru kā nepieņemama ir noraidīta tās prasība atcelt Eiropas Kopienu Komisijas 2005. gada 14. februāra lēmumu, ar kuru tai atteikta piekļuve dažiem Komisijas rīcībā esošajiem dokumentiem (turpmāk tekstā — "apstrīdētais lēmums").

Atbilstošās tiesību normas

2 Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 30. maija Regulas (EK) Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV L 145, 43. lpp.) mērķis ir noteikt principus, nosacījumus un ierobežojumus EKL 255. pantā paredzētajām tiesībām piekļūt šo iestāžu dokumentiem.

3 Minētās regulas 2. panta ar nosaukumu "Tiesību izmantotāji un piemērošanas joma" 1. punktā ir atzīts, ka ikvienam Savienības pilsonim un fiziskai personai, kas pastāvīgi dzīvo kādā dalībvalstī, vai juridiskai personai, kuras juridiskā adrese ir kādā dalībvalstī, ir tiesības piekļūt iestāžu dokumentiem, "ievērojot šajā regulā noteiktos principus, nosacījumus un ierobežojumus".

4 Šīs pašas regulas 4. panta ar nosaukumu "Izņēmumi" 3. punktā ir paredzēts:

"Var atteikt piekļuvi dokumentam, ko iestāde izdevusi iekšējām vajadzībām, vai iestādes saņemtam dokumentam, kurš skar jautājumu, par ko tā nav pieņēmusi lēmumu, ja iepazīšanās ar šo dokumentu var nopietni kaitēt lēmumu pieņemšanai iestādē, ja vien iepazīšanās ar to nav saistīta ar sevišķām sabiedrības interesēm.

Var atteikt piekļuvi dokumentam, kas satur viedokļu izklāstu iekšējām vajadzībām sakarā ar apspriedēm un iepriekšējām pārrunām attiecīgās iestādes iekšienē, pat tad, ja lēmums jau ir pieņemts, ja iepazīšanās ar šo dokumentu var nopietni kaitēt lēmumu pieņemšanai iestādē, ja vien iepazīšanās ar to nav saistīta ar sevišķām sabiedrības interesēm."

5 Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 7. punkta teksts ir šāds:

"Izņēmumi, kas noteikti 1. līdz 3. punktā, ir spēkā tik ilgi, kamēr šāda aizsardzība ir pamatota, ņemot vērā dokumenta saturu. Izņēmumi var būt spēkā ne ilgāk kā 30 gadus. [..]"

6 Šīs pašas regulas 6. panta ar nosaukumu "Pieteikumi" 1. punktā ir noteikts:

"Pieteikumus saistībā ar piekļuvi dokumentam iesniedz rakstiski, arī elektroniski, vienā no [EKL 314.] pantā minētajām valodām; tiem ir jābūt skaidri formulētiem, lai iestāde varētu viegli atrast attiecīgo dokumentu. Pieteikuma iesniedzējam nav jānorāda tā iesniegšanas iemesli."

7 Attiecībā uz sākotnējo pieteikumu izskatīšanu minētās regulas 7. panta 1. un 2. punktā ir noteikts:

"1. Pieteikumus attiecībā uz piekļuvi dokumentiem izskata ātri. Pieteikuma iesniedzējam nosūta saņemšanas apstiprinājumu. Iestāde 15 darba dienu laikā pēc pieteikuma reģistrācijas dod atļauju piekļūt pieprasītajam dokumentam un šajā laikā nodrošina to saskaņā ar 10. pantu vai rakstiskā atbildē paskaidro pilnīgā vai daļējā

atteikuma iemeslus, kā arī informē pieteikuma iesniedzēju par viņa tiesībām iesniegt atkārtotu pieteikumu saskaņā ar šā panta 2. punktu.

2. Saņemot pilnīgu vai daļēju atteikumu, pieteikuma iesniedzējs 15 darba dienu laikā pēc iestādes atbildes saņemšanas var iesniegt atkārtotu pieteikumu ar lūgumu iestādei mainīt savu nostāju."

8 Attiecībā uz atkārtotu pieteikumu izskatīšanu Regulas Nr. 1049/2001 8. panta 1. un 3. punktā ir paredzēts:

"1. Atkārtotus pieteikumus izskata ātri. Iestāde 15 darba dienu laikā pēc tāda pieteikuma reģistrācijas dod atļauju piekļūt pieprasītajam dokumentam un šajā laika nodrošina to saskaņā ar 10. pantu vai rakstiskā atbildē paskaidro pilnīgā vai daļējā atteikuma iemeslus. Pilnīga vai daļēja atteikuma gadījumā iestāde, ievērojot nosacījumus, kas izklāstīti attiecīgi [EKL 230.] un [195.] pantā, informē pieteikuma iesniedzēju par viņam pieejamiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, proti, tiesvedības uzsākšanu pret iestādi vai sūdzības iesniegšanu ombudam.

[..]

3. Ja iestāde nesniedz atbildi paredzētajā termiņā, uzskata, ka atbilde ir noraidoša, un pieteikuma iesniedzējam ir tiesības saskaņā ar attiecīgajiem EK līguma noteikumiem iesūdzēt iestādi tiesā un/vai iesniegt sūdzību ombudam."

Prāvas rašanās fakti

9 *IH* ir Vācijas nevalstiska organizācija, kas darbojas humānās palīdzības jomā. 1998. gada 28. aprīlī tā ar Komisiju parakstīja līgumu ar nosaukumu "LIEN 97-2011" (turpmāk tekstā — "līgums") par medicīniskās palīdzības programmas līdzfinansējumu, ko tā organizēja Kazahstānā.

10 1999. gada 1. oktobrī Komisija vienpusēji lauza minēto līgumu un 2001. gada 6. augustā informēja *IH* par savu pēc šīs laušanas pieņemto lēmumu atgūt saskaņā ar šo līgumu *IH* izmaksātās summas daļu.

11 2002. gada 9. martā *IH* iesniedza Komisijai pieteikumu par piekļuvi dokumentiem, kas attiecas uz līgumu.

12 2002. gada 8. jūlijā vēstulē Komisija nosūtīja *IH* četrās lietās apkopotu dokumentu sarakstu (turpmāk tekstā — "2002. gada 8. jūlija vēstule"). Šajā vēstulē, pamatojoties uz Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 3. punktu, Komisija noraidīja *IH* pieteikumu attiecībā uz dažiem pirmajās trijās lietās apkopotajiem dokumentiem un visiem ceturtajā lietā apkopotajiem dokumentiem.

13 Komisijas priekšsēdētājam 2002. gada 11. jūlija adresētajā vēstulē *IH* lūdza pilnīgu piekļuvi dokumentiem, kas attiecas uz līgumu.

14 2002. gada 26. jūlija vēstulē, ko parakstīja *EuropeAid* sadarbības biroja direkcijas "Eiropa, Kaukāzs un Centrālā Āzija" direktors (turpmāk tekstā — "2002. gada 26. jūlija vēstule"), Komisija uz šo pieteikumu sniedza šādu atbildi:

"Atsaucos uz Jūsu 2002. gada 11. jūlija priekšsēdētājam *Prodi* adresēto vēstuli, uz kuru viņš man lūdza sniegt atbildi.

[..]

Pēdējā vēstulē, ko Jūs saņēmāt no Komisijas, kura tika sagatavota 2002. gada 8. jūlijā un nosūtīta, atbildot uz Jūsu pieteikumu, kas iesniegts, lai iepazītos ar lietas materiāliem, kas saistīti ar līgumu [..], Jūsu rīcībā tika nodots minēto dokumentu saraksts. Pamatojoties uz šo sarakstu, Jums tika lūgts informēt Komisijas dienestus par to, kuru dokumentu kopijas Jūs vēlaties saņemt.

Pēc šāda pieteikuma Jūs varat nekavējoties piekļūt dokumentiem, kuriem piekļuve nekādi nav ierobežota. Attiecībā uz dokumentiem, kuriem piekļuve ir ierobežota, tādiem kā Regulas Nr. 1049/2001 4. pantā minētie, lēmums parasti tiek pieņemts katrā konkrētajā gadījumā.

Atkārtoti uzsveru, ka Komisija pievērš uzmanību un piešķir priekšrocību Jūsu pieteikuma izskatīšanai."

15 2002. gada 26. augustā *IH* iepazinās ar dokumentiem, kuriem Komisija bija piekritusi tai piešķirt piekļuvi.

16 Turpinājumā Komisija un *IH* mēģināja panākt mierizlīgumu attiecībā uz Komisijas saskaņā ar līgumu pieprasītās summas atgūšanu. Tomēr 2003. gada oktobra sākumā Komisija un *IH* konstatēja, ka nevar panākt šādu mierizlīgumu.

17 2003. gada 6. oktobrī *IH* iesniedza Eiropas ombudam sūdzību, ziņojot, ka Komisija atsakās tai piešķirt pilnīgu piekļuvi dokumentiem, kas attiecas uz līgumu. Šī sūdzība tika reģistrēta ar numuru 1874/2003/GG (turpmāk tekstā — "*IH* sūdzība").

18 2004. gada 15. jūlijā ombuds nosūtīja Komisijai ieteikumu projektu, kurā tas konstatēja, ka Komisija nav pareizi izskatījusi *IH* iesniegto pieteikumu par pilnīgu piekļuvi dokumentiem, kas attiecas uz līgumu, un aicināja šo iestādi atkārtoti izskatīt šo pieteikumu. Turklāt ombuds ieteica Komisijai piešķirt piekļuvi minētajiem dokumentiem, ja vien Komisija nepierāda, ka piekļuve minētajiem dokumentiem atbilst kādam no Regulā Nr. 1049/2001 paredzētajiem izņēmumiem.

19 2004. gada 12. un 21. oktobrī Komisija iesniedza ombudam detalizētu atzinumu, kas sākotnēji tika izstrādāts angliski, tad — vāciski (turpmāk tekstā — "detalizētais atzinums"). Šajā atzinumā tā tostarp apgalvoja:

"Komisija pieņem Eiropas ombuda ieteikumu projektu un tā ir atkārtoti izskatījusi [*IH*] pieteikumu par piekļuvi dokumentiem, [kas attiecas uz līgumu]. Tā ir atkārtoti izvērtējusi, vai lietās Nr. 1, 2 un 3 apkopotie dokumenti, kuriem piekļuve tika atteikta, kā arī visi lietā Nr. 4 apkopotie dokumenti būtu pilnībā vai daļēji publiskojami saskaņā ar Regulas [..] Nr. 1049/2001 noteikumiem."

20 Pēc šīs atkārtotās izvērtēšanas Komisija piekrita publiskot piecus dokumentus, kuriem iepriekš piekļuve *IH* tika atteikta, un pievienoja to kopijas detalizētajam atzinumam.

21 Tomēr attiecībā uz pārējiem pieteikumā par piekļuvi minētajiem dokumentiem tā saglabāja spēkā atteikumu piešķirt *IH* šādu piekļuvi.

22 Ombuds *IH* pārsūtīja detalizētā atzinuma angļu un vācu versiju kopijas — attiecīgi 2004. gada 18. un 25. oktobrī, aicinot *IH* sniegt apsvērumus šajā sakarā, ko tā arī izdarīja 2004. gada 22. oktobrī.

23 2004. gada 14. decembrī ombuds pieņēma galīgo lēmumu par *IH* sūdzību. Sava lēmuma secinājumu 3.1. punktā ombuds izdarīja kritisku piezīmi par Komisijas administratīvo praksi konkrētajā gadījumā. Šajā sakarā ombuds konstatēja, ka tas, ka Komisija nav norādījusi atbilstošu pamatojumu atteikumam piešķirt *IH* piekļuvi vairākiem dokumentiem, kas attiecas uz līgumu, ir uzskatāms par sliktas pārvaldības gadījumu. Tomēr, uzskatot, ka Eiropas Parlaments šajā lietā, ko izskatīja ombuds, nevar īstenot pasākumus, kas varētu atbalstīt ombuda un *IH* nostāju, tas neuzskatīja par lietderīgu nosūtīt Eiropas Parlamentam īpašu ziņojumu un lēmuma 3.5. punktā nolēma izbeigt lietu par minēto sūdzību.

24 2004. gada 22. decembrī, pamatojoties uz ombuda secinājumiem galīgajā lēmumā, Komisijas priekšsēdētājam *IH* nosūtīja šādu pieteikumu par pilnīgas piekļuves piešķiršanu dokumentiem, kas attiecas uz līgumu:

"[..] ar šo esmu pagodināts Jums nosūtīt formālu pieteikumu, [lai] piešķirtu [*IH*] neierobežotu piekļuvi Komisijas lietu materiāliem, kas attiecas uz [līgumu], tai skaitā

visiem dokumentiem, kuriem līdz šim Jūsu dienesti atteica piekļuvi. Lūdzu dot vajadzīgos rīkojumus, lai noteiktajā datumā [..] šis pieteikums tiktu izskatīts [..].

Šā pieteikuma pamatojumam [atsaucos] uz [..] ombuda 2004. gada 14. decembra lēmumu [..].

Ceru, ka nebūs jāceļ prasība tiesā un ka Jūs dosiet rīkojumus saviem dienestiem, [lai] nodrošinātu pilnīgu piekļuvi attiecīgajiem lietu materiāliem. [..]

Atzīmēju 2005. gada 21. janvāri — kā datumu, kurā ceru saņemt Jūsu atbildi.

[..]"

25 2005. gada 21. janvārī Komisija, atbildot uz šo pieteikumu, nosūtīja *IH* šādu vēstuli:

"Paldies par Jūsu 2004. gada 22. decembra vēstuli [..], kurā Jūs saskaņā ar Regulu [Nr.] 1049/2001 [..] lūdzat piekļuvi dokumentiem, [kas attiecas uz līgumu].

Tā kā Komisija vēl nav pieņēmusi galīgo nostāju [attiecībā uz] ombuda 2004. gada 14. decembra lēmumu, lūdzu pieņemiet zināšanai, ka Jūsu pieteikums tiks izskatīts, cik vien ātri iespējams.

Jau iepriekš pateicos par Jūsu sapratni, ar cieņu [..]."

26 Ar apstrīdēto lēmumu, ko parakstījis *EuropeAid* sadarbības biroja direkcijas "Atbalsts pasākumiem" direktors, Komisija 2005. gada 14. februārī uz *IH* 2004. gada 22. decembrī iesniegto pieteikumu atbildēja šādi:

"Paldies par Jūsu 2004. gada 22. decembra vēstuli [..], kurā Jūs saskaņā ar Regulu [Nr.] 1049/2001 [..] lūdzat piekļuvi dokumentiem, [kas attiecas uz līgumu].

2005. gada 21. janvārī es Jūs informēju, ka Komisijai pirms atbildes sniegšanas uz Jūsu pieteikumu bija jāpieņem galīga nostāja [attiecībā uz] ombuda 2004. gada 14. decembra lēmumu.

Tā kā Komisija [attiecībā uz] minēto lēmumu ir pieņēmusi nostāju, saskaņā ar kuru šī iestāde nepiekrīt ombuda sniegtajai iepriekš minētās regulas [4. panta 1. punkta b) apakšpunkta un 3. punkta otrās daļas], kā arī [Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 18. decembra] Regulas [(EK) Nr.] 45/2001 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās [un par šādu datu brīvu apriti] (OV 2001, L 8, 1. lpp.)] interpretācijai, tā nolēma nepiešķirt piekļuvi dokumentiem, uz kuriem, pēc Komisijas domām, attiecas minētajā regulā paredzētie izņēmuma noteikumi, kuri minēti Komisijas 2004. gada 12. oktobrī ombudam nosūtītajā paziņojumā.

Līdz ar to ar nožēlu paziņoju, [ka], izņemot dokumentus, kuri tika nodoti Jūsu klienta rīcībā, kad 2002. gada 26. [augustā] tas iepazinās ar lietas materiāliem, [kas attiecas uz līgumu], un [piecus] dokumentus, kurus Komisija pievienoja minētajam paziņojumam ombudam — kuru saturs tika darīts zināms [..] —, Komisija neplāno nodot Jūsu rīcībā citus dokumentus [..]."

Tiesvedība Pirmās instances tiesā un pārsūdzētais spriedums

27 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2005. gada 11. aprīlī, *IH* cēla prasību par apstrīdētā lēmuma atcelšanu.

28 Ar atsevišķu dokumentu Komisija saskaņā ar Pirmās instances tiesas [tagad — Vispārējās tiesas] Reglamenta 114. panta 1. punktu izvirzīja iebildi par nepieņemamību. 2005. gada 26. jūnijā *IH* iesniedza savus apsvērumus par šo iebildi.

29 Minētās iebildes par nepieņemamību pamatojumam Komisija tostarp apgalvoja, ka apstrīdētajā lēmumā ir tikai apstiprināts 2002. gada jūlijā pieņemtais lēmums, kas ietverts tās 2002. gada 8. un 26. jūlija vēstulēs, un šo lēmumu *IH* nepārsūdzēja noteiktajā termiņā. Līdz ar to minētais akts neesot uzskatāms par — ceļot prasību par tiesību akta atcelšanu saskaņā ar EKL 230. pantu — pārsūdzamu tiesību aktu.

30 Pirmkārt, pārsūdzētā sprieduma 72.–75. punktā Pirmās instances tiesa 2002. gada 8. jūlija vēstuli kvalificēja kā sākotnējo atbildi uz pieteikumu par piekļuvi dokumentiem, kas attiecas uz līgumu, Regulas Nr. 1049/2001 7. panta 1. punkta izpratnē.

31 Otrkārt, pārsūdzētā sprieduma 76.–79. punktā Pirmās instances tiesa 2002. gada 26. jūlija vēstuli kvalificēja kā atbildi uz atkārtotu pieteikumu minētās regulas 8. panta izpratnē, kuru *IH* nosūtīja Komisijai 2002. gada 11. jūlijā.

32 Treškārt, pārsūdzētā sprieduma 81. punktā Pirmās instances tiesa konstatēja, ka, tā kā lēmums, kas tika iekļauts 2002. gada 26. jūlija vēstulē, noteiktajā termiņā netika pārsūdzēts, dienā, kad *IH* cēla prasību, tas jau bija kļuvis galīgs.

33 Līdz ar to, ņemot vērā judikatūru, saskaņā ar kuru prasība atcelt tiesību aktu, kas tika celta par lēmumu, ar ko tikai apstiprināts agrākais lēmums, kurš nav ticis pārsūdzēts tam paredzētajā termiņā, ir nepieņemams, Pirmās instances tiesa izvērtēja, vai apstrīdētais lēmums ir uzskatāms par aktu, ar kuru tikai apstiprināts 2002. gada 26. jūlija lēmums.

34 Šādos apstākļos pārsūdzētā sprieduma 82. punktā tā atsaucās uz judikatūru, saskaņā ar kuru lēmums tikai apstiprina agrāko lēmumu, ja tajā nav jaunu faktu, salīdzinot ar agrāko aktu, un ja pirms tam nav tikusi atkārtoti izvērtēta šā agrākā akta adresāta situācija. Šajā sakarā tā atsaucās uz Tiesas 1980. gada 10. decembra spriedumu lietā 23/80 *Grasselli*/Komisija (*Recueil*, 3709. lpp., 18. punkts), Pirmās instances tiesas 1998. gada 4. maija rīkojumu lietā T-84/97 *BEUC*/Komisija (*Recueil*, II-795. lpp., 52. punkts) un Pirmās instances tiesas 2002. gada 11. jūnija spriedumu lietā T-365/00 *AICS*/Parlaments (*Recueil*, II-2719. lpp., 30. punkts).

35 Šajā sakarā pārsūdzētā sprieduma 83.–92. punktā Pirmās instances tiesa vispirms izvērtēja, vai fakti, uz kuriem atsaucās *IH*, bija uzskatāmi par "jauniem faktiem" šīs judikatūras izpratnē. Tā nosprieda, ka nedz ombuda secinājumi 2004. gada 14. decembra lēmumā, nedz ombuda, izskatot *IH* sūdzību, veiktās izmeklēšanas gaita un rezultāti nav uzskatāmi par jauniem faktiem, kas apstrīdēto lēmumu atšķirtu no 2002. gada 26. jūlija vēstules.

36 Turpinājumā Pirmās instances tiesa pārbaudīja, vai pirms apstrīdētā lēmuma *IH* stāvoklis tika "atkārtoti izvērtēts" šā sprieduma 34. punktā minētās judikatūras izpratnē. Tā izslēdza šādu iespēju pārsūdzētā sprieduma 93.–100. punktā.

37 Līdz ar to pārsūdzētā sprieduma 102. punktā Pirmās instances tiesa par pamatotu uzskatīja Komisijas argumentu, ka apstrīdētais lēmums ir tikai apstiprinošs, un tādējādi apmierināja tās izvirzīto iebildi par nepieņemamību.

38 Visbeidzot, pārsūdzētā sprieduma 103.–110. punktā Pirmās instances tiesa papildus precizēja, ka, pat pieņemot, ka apstrīdētais lēmums nav tikai 2002. gada 26. jūlija vēstules apstiprinājums, tas vienalga nav uzskatāms par pārsūdzamu tiesību aktu, jo tas tātad būtu kvalificējams kā sākotnējā atbilde Regulas Nr. 1049/2001 7. panta 1. punkta izpratnē, par kura atcelšanu nav iespējams celt prasību saskaņā ar EKL 230. pantu.

39 Pamatojoties uz visiem šiem apsvērumiem, Pirmās instances tiesa pārsūdzētajā spriedumā kā nepieņemamu noraidīja *IH* prasību.

Lietas dalībnieku prasījumi un tiesvedība Tiesā

40 Savā apelācijas sūdzībā *IH* lūdz Tiesu:

— atcelt pārsūdzēto spriedumu;

— taisīt galīgu spriedumu pēc būtības un atcelt apstrīdēto lēmumu vai, pakārtoti, nosūtīt lietu Pirmās instances tiesai tās atkārtotai izskatīšanai un

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

41 Komisijas prasījumi Tiesai ir šādi:

— noraidīt apelācijas sūdzību kā daļēji nepieņemamu vai kā nepamatotu un

— piespriest *IH* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

42 Ar dokumentu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2009. gada 21. oktobrī, *IH* lūdza Tiesu atkārtoti sākt mutvārdu procedūru, piemērojot Tiesas Reglamenta 61. pantu, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz Reglamenta 118. pantu.

Par lūgumu atkārtoti sākt mutvārdu procedūru

43 Tiesa pēc savas ierosmes vai, ievērojot ģenerāladvokāta ieteikumu vai arī lietas dalībnieku lūgumu, var izdot rīkojumu par atkārtotu mutvārdu procesa sākšanu

atbilstoši Reglamenta 61. pantam, ja tā uzskata, ka tai nav pietiekami skaidri lietas apstākļi vai ka lieta ir jāizskata, ņemot vērā argumentu, ko lietas dalībnieki nav apsprieduši (2009. gada 8. septembra spriedums lietā C-42/07 *Liga Portuguesa de Futebol Profissional* un *Bwin International*, Krājums, I-7633. lpp., 31. punkts un tajā minētā judikatūra).

44 Turpretim Eiropas Savienības Tiesas Statūtos un Reglamentā lietas dalībniekiem nav paredzēta iespēja iesniegt apsvērumus par ģenerāladvokāta sniegtajiem secinājumiem.

45 Tomēr savā pieteikumā *IH* tikai apgalvo, ka ģenerāladvokāta secinājumi ir balstīti uz kļūdainu Regulas Nr. 1049/2001 interpretāciju.

46 Tiesa, uzklausījusi ģenerāladvokātu, uzskata, ka tai ir visa vajadzīgā informācija, lai izskatītu attiecīgo lietu, un ka lieta nebūtu jāizskata, ņemot vērā argumentu, par ko lietas dalībniekiem nav bijusi iespēja izteikties.

47 Līdz ar to nav jāizdod rīkojums par mutvārdu procesa atkārtotu sākšanu.

Par apelācijas sūdzību

48 Pārsūdzētajā spriedumā Pirmās instances tiesa būtībā pieņēma iebildi par nepieņemamību, kuru tai izvirzīja Komisija, jo apstrīdētais lēmums nav uzskatāms par pārsūdzamu tiesību aktu.

49 Savas apelācijas sūdzības pamatojumam *IH* izvirza trīs pamatus. Pirmais ir par 2002. gada 26. jūlija vēstulē iekļautā lēmuma kļūdainu kvalificēšanu kā atbildi uz atkārtotu pieteikumu Regulas Nr. 1049/2001 8. panta 1. punkta izpratnē. Otrais un trešais pamats, kas attiecas uz apstrīdēto lēmumu, ir attiecīgi par minētā akta kļūdainu kvalificēšanu kā tikai minēto lēmumu apstiprinošu tiesību aktu un par šā akta kļūdainu kvalificēšanu kā sākotnējo atbildi šīs pašas regulas 7. panta 1. punkta izpratnē.

50 Vispirms kopā ir jāizvērtē otrais un trešais pamats.

51 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru prasību atcelt tiesību aktu var celt vienīgi par aktiem, kas rada saistošas tiesiskās sekas, kuras skar prasītāja intereses, būtiski mainot tā tiesisko stāvokli (skat. it īpaši 2006. gada 12. septembra spriedumu lietā C-131/03 P *Reynolds Tobacco* u.c./Komisija, Krājums, I-7795. lpp., 54. punkts un tajā minētā judikatūra).

52 Tāpat no pastāvīgās judikatūras par prasību atcelt tiesību aktu pieņemamību izriet, ka, lai kvalificētu pārsūdzētos aktus, ir jāņem vērā to pati būtība, kā arī to autoru nodoms. Šajā sakarā pārsūdzami akti ir dokumenti, kuros galīgi ir noteikta Komisijas nostāja administratīvā procesa beigās un kuri ir paredzēti tādu saistošu juridisku seku radīšanai, kas var skart prasītāja intereses, izņemot tostarp starpdokumentus, kuru mērķis ir sagatavot galīgo lēmumu un kuriem nav šādu seku, kā arī agrākā, termiņā nepārsūdzētā, akta apstiprinājumus (šajā ziņā skat. 2008. gada 17. jūlija spriedumu lietā C-521/06 P *Athinaïki Techniki*/Komisija, Krājums, I-5829. lpp., 42. punkts).

53 Attiecībā uz Regulu Nr. 1049/2001 ir jāatgādina, ka tās 7. un 8. panta, kas paredz procedūru divos posmos, mērķis ir ļaut, pirmkārt, ātri un viegli izskatīt pieteikumus par piekļuvi attiecīgo iestāžu dokumentiem, kā arī, otrkārt, prioritāri panākt mierizlīgumu strīdos, kas, iespējams, var rasties. Gadījumos, kad puses nevar izšķirt šādu strīdu,

minētā 8. panta 1. punktā ir paredzēti divi pārsūdzības veidi, proti, prasības celšana tiesā un sūdzības iesniegšana ombudam.

54 Minētā procedūra, kas paredz atkārtota pieteikuma iesniegšanu, ļauj tostarp attiecīgajai iestādei atkārtoti izvērtēt savu nostāju pirms galīga lēmuma par atteikumu, kurš var tikt pārsūdzēts Savienības tiesās, pieņemšanas. Šāda procedūra ļauj ātrāk izskatīt sākotnējās prasības un līdz ar to — biežāk ļaut pieteikuma iesniedzējam saņemt cerēto, vienlaicīgi ļaujot šai iestādei ieņemt detalizētu nostāju pirms galīga atteikuma par piekļuvi dokumentiem, kurus prasījis pieteikuma iesniedzējs, tostarp ja tas atkārtoti iesniedz savu pieteikumu par šo dokumenti publiskošanu, neraugoties uz minētās iestādes pamatoto atteikumu.

55 Lai noteiktu, vai akts ir pārsūdzams saskaņā ar EKL 230. pantu, papildus tā formālām formas prasībām ir jāņem vērā tā saturs (skat. 1981. gada 11. novembra spriedumu lietā 60/81 *IBM*/Komisija, *Recueil*, 2639. lpp., 9. punkts).

56 Turklāt ir jāuzsver, ka Regulā Nr. 1049/2001 ir piešķirta ļoti plaša pieeja attiecīgo iestāžu dokumentiem, un, piemērojot šīs regulas 6. panta 1. punktu, šo tiesību izmantošanai pieteikumā nav jānorāda pamatojums. Tāpat arī saskaņā ar tās 4. panta 7. punktu šā panta 1.–3. punktā paredzētie izņēmumi ir spēkā tik ilgi, kamēr šāda aizsardzība ir pamatota, ņemot vērā dokumenta saturu.

57 Līdz ar to persona var iesniegt jaunu pieteikumu par piekļuvi dokumentiem, kuriem iepriekš piekļuve tika atteikta. Šāds pieteikums liek attiecīgajai iestādei izvērtēt, vai iepriekšējais atteikums piešķirt piekļuvi joprojām ir pamatots, ņemot vērā pa to laiku notikušās tiesiskā vai faktiskā stāvokļa izmaiņas.

58 Šajā ziņā vispirms ir jāatzīst, ka, ņemot vērā gan apstrīdētā lēmuma saturu, kurā ir skaidri minēta Komisijas "galīgā nostāja", gan apstākļus, kādos tas tika pieņemts, tas ir uzskatāms par Komisijas galīgo atteikumu publiskot visus *IH* lūgtos dokumentus. Ar šo atteikumu ir pielikts punkts neskaitāmajiem, gandrīz trīs gadus ilgušajiem *IH* mēģinājumiem, kuri atgādināti šā sprieduma 11.–26. punktā, — panākt piekļuvi dokumentiem, kas attiecas uz līgumu, un kuri izpaudās kā vairāki *IH* šajā sakarā iesniegti pieteikumi.

59 Kā tika noteikts šā sprieduma 57. punktā, *IH* drīkstēja iesniegt jaunus pieteikumus par piekļuvi minētajiem dokumentiem un Komisija nedrīkstēja iebilst, ka šī piekļuve iepriekš jau tika atteikta.

60 Tāpat tādos apstākļos kā šajā prāvā Komisija nevar pamatoti apgalvot, ka *IH*, saņemot paziņojumu par apstrīdēto lēmumu, bija jāiesniedz jauns pieteikums un jāgaida, kad šī iestāde no jauna sniegs atteikumu, lai šo pēdējo minēto atteikumu varētu uzskatīt par galīgo tiesību aktu, kuru tātad var pārsūdzēt. Neatkarīgi no tā, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā nav informējusi *IH* par tās tiesībām iesniegt atkārtotu pieteikumu, šāda rīcība no *IH* puses nedotu vēlamo rezultātu, ņemot vērā, ka Komisija bija detalizēti izvērtējusi *IH* iesniegto piekļuves pieteikumu un skaidri un galīgi ieņēmusi savu nostāju attiecībā uz atteikumu piešķirt piekļuvi pieprasītajiem dokumentiem — kā izriet no detalizētā atzinuma un piecu dokumentu publiskošanas saistībā ar procesu, kas uzsākts pie ombuda.

61 Turklāt šādas rīcības pieprasīšana būtu pretrunā Regulā Nr. 1049/2001 paredzētās procedūras mērķim — nodrošināt ātru un vieglu piekļuvi attiecīgo iestāžu dokumentiem.

62 Ņemot vērā visus šos faktus, ir jāatzīst, ka Pirmās instances tiesa kļūdaini uzskatīja, ka apstrīdētais lēmums nav uzskatāms par pārsūdzamu tiesību aktu, par kura atcelšanu var

celt prasību saskaņā ar EKL 230. pantu. Proti, no iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka, pretēji Pirmās instances tiesas nospriestajam, prasība par šādu tiesību aktu ir pieņemama.

63 Līdz ar to *IH* apelācijas sūdzības pamatojumam izvirzītais otrais un trešais pamats ir pamatots. Pirmais pamats nav jāizvērtē, un apelācijas sūdzība tātad ir jāapmierina, un pārsūdzētais spriedums ir jāatceļ.

Par prasību pirmajā instancē

64 Atbilstoši Tiesas Statūtu 61. panta pirmajai daļai Vispārējās tiesas nolēmuma atcelšanas gadījumā Tiesa pati var taisīt galīgo spriedumu lietā, ja to ļauj tiesvedības stadija.

65 Tomēr šajā tiesvedības stadijā Tiesa nevar izskatīt *IH* Pirmās instances tiesā celto prasību pēc būtības. Šis prāvas aspekts ir saistīts ar to pamatu un informācijas vērtēšanu, kas netika apspriesti Pirmās instances tiesā, jo tā sprieda par iebildi par nepieņemamību, kas tika izvirzīta, iesniedzot atsevišķu dokumentu. Līdz ar to šajā brīdī lietu nevar izskatīt pēc būtības. Turpretī Tiesas rīcībā ir vajadzīgā informācija, lai taisītu galīgu spriedumu par Komisijas pirmās instances procesā izvirzīto iebildi par nepieņemamību.

66 Šā sprieduma 51.–62. punktā izklāstīto iemeslu dēļ minētā iebilde par nepieņemamību, kas attiecas uz to, ka par apstrīdētā lēmuma atcelšanu nevar tikt celta prasība, ir jānoraida.

67 Līdz ar to ir jānosūta lieta Vispārējai tiesai *IH* prasības par apstrīdētā lēmuma atcelšanu atkārtotai izskatīšanai.

Par tiesāšanās izdevumiem

68 Saskaņā ar Reglamenta 122. panta pirmo daļu, ja apelācijas sūdzība ir pamatota un Tiesa lietā taisa galīgo spriedumu, tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Atbilstoši šī paša reglamenta 69. panta 2. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz Reglamenta 118. pantu, lietas dalībniekam, kam spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.

69 Tā kā apelācijas sūdzība ir apmierināta un Tiesa ir noraidījusi iebildi par nepieņemamību, ko izvirzījusi Komisija, saskaņā ar *IH* prasījumiem ir jāpiespriež Komisijai atlīdzināt ar apelāciju saistītos tiesāšanās izdevumus, kā arī pirmās instances tiesāšanās izdevumus, kas attiecas uz iebildi par nepieņemamību, un jāatliek lēmuma pieņemšana par pārējiem tiesāšanās izdevumiem.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

1) atcelt Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas 2008. gada 5. jūnija spriedumu lietā T-141/05 *Internationaler Hilfsfonds*/Komisija;

2) noraidīt Eiropas Kopienu Komisijas Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesā izvirzīto iebildi par nepieņemamību;

3) nosūtīt lietu Eiropas Savienības Vispārējai tiesai, lai tā izskatītu *Internatio naler Hilfsfonds eV* prasību atcelt Eiropas Kopienu Komisijas 2005. gada 14. februāra lēmumu, ar kuru tai tika atteikta piekļuve dažiem Komisijas rīcībā esošajiem dokumentiem;

4) Eiropas Komisija atlīdzina šīs instances tiesāšanās izdevumus, kā arī tos pirmās instances tiesāšanās izdevumus, kas ir saistīti ar iebildi par nepieņemamību;

5) atlikt lēmuma pieņemšanu par pārējiem tiesāšanās izdevumiem.

[Paraksti]